

JÓ MUNKÁT!

A Clevelandi Magyar Cserkészek Értesítője | 14. | 22. | 33. | 34. | Cserkész Barátok Köre

40. évfolyam, 2021. Nyár

Több mint egy éven keresztül szenvedtük a koronavírus járvány hatásait. E nyár folyamán már jobb a helyzet mint tavaly. Ha minden igaz akkor megtartjuk **65. Cserkésznapunkat 2021. szept. 5-én és a 64. Cserkészbálunkat, amit két tavaszon keresztül elhalasztottunk, őszi bálra tervezzük 2021. okt. 30-án.** Kérjük támogatásukat a jelenlétükkel! Ebben a számban beszámolunk tevékenységeinkről a járvány alatt. Ha tetszik amit látnak/olvasnak és hisznek a magyar ifjúságunk nevelésében, akkor kérjük további anyagi, illetve erkölcsi támogatásukat munkánk folytatásához. Adományaikkal segíthetik küldetésünket a mellékelt boríték használatával, illetve csekket postázhatnak a CSBK címére: P.O. Box 6783, Cleveland, OH 44101. (A szerkesztőség)

A clevelandi cserkész élet nem állt le a járvány alatt sem!

Húsvét 2020. körül nagy videó konferencia gyűlésekkel folytattuk a cserkész munkát, ahol a két csapat két külön Zoom-on tartott foglalkozást. Az elején főleg újra ismerkedéssel töltöttük az időt, miután több hete nem láttuk egymást az akkor még szokatlan bezárt (lockdown) állapotban.

Folytattuk a csapat Zoom találkozásokat az tanév végéig. Elkezdtük megismerni a hirtelen rendelkezésünkre álló online eszközöket amivel lehet foglalkozásokat tartani, például együtt böngészni egy magyarországi múzeumot, közösen megnézni a Balaton-körüli érdekességeket, és természetesen, használni az iskolás gyermekeknél népszerű Kahoots játékot.

A nyár végén figyeltük az állandóan változó Covid helyzetet, és rájöttünk, hogy személyesen tudunk találkozni ha a szabadban vagyunk. Szeptemberben és októberben péntekenként találkoztunk a külvárosi Mastick Park-ban. Az együttlétnek örültünk, miközben maszk viselés, távolság tartás, és kézfertőtlenítő lett az új norma.

Október végén két ok miatt kellett taktikát váltanunk: 1) jobban kezdett terjedni a Covid, és 2) túl sötét lett az esti találkozásokhoz.

Beindultak újra a zoom gyűlések — de most okosabbak voltunk és a két csapat jobban össze dolgozott. Péntek esténként tartottunk egy óra hosszú videó konferencia rajgyűléseket külön

a cserkészeknek és a kiscserkészeknek.

De a zoom összejövetelek mellett három nagy fénypont volt az őszi félévben:

1) Novemberben a **Rozmaring őr**s sikeresen lepróbázott Zoom-on és egy hibrid avatást tartottuk nekik. Úgy volt hibrid, hogy először Zoom-on, majd **Slattery Kriszta cst., cspk.** és **Halácsy Réka** (az őrsvezetőjük) körbe autóztak mindenki házához, hogy kiosszák a zöld nyakkendőket.

2) Egy járvány nem állíthatja meg a **Mikulás bácsit!** **Muhoray Gyuri st.** segítségével sikerült Mikulás/Krampusz házi látogatásokat szervezni, ahol a cserkészek ablakon keresztül integethettek a Mikulásnak és kis csomagot átvehettek tőle az ajtóban ameddig a biztonsági távolságot is betartották.

3) Karácsonykor egy gyönyörű műsort állították össze a fiú vezetők. Családonként a cserkészek rövid 2-3 perces zenés vagy verses számokat küldték be, a fiú vezetők digitálisan ezeket összekötötték, és közösen megnéztük a műsort egy nagy Zoom találkozón.
(folytatás a 2. oldalon)

Rendhagyó központi akadályverseny a Covid járvány miatt

A Covid járvány miatt rendhagyó központi akadályversenyt tartott a **KMCSSZ** 2021. máj. 29-én. A kerettörténet **Széchenyi és a Reformkor** volt. Három pályán 27 órs indult 13 városból — így összesen 185 cserkész vett részt — és annak ellenére, hogy nem a megszokott **Sík Sándor Cserkészparkban** (Fillmore, NY) zajlott ez a hagyományos cserkészprogram, így is nagyon sok idő és cserkészmunka állt mögötte.

Három virtuális pályán indulhattak az őrök — Cserkész I., II., és III., és ebből a Cserkész III. már május elején indult különböző heti feladatokkal. Az őrök egy része saját városukban tudott találkozni és együtt végeztek el a feladatokat, viszont volt olyan őrsi munka amely helyi szinten is virtuálisan zajlott a helyi járványügyi szabályok miatt. De a cserkész mindenek felett leleményes és mindenki jól vette a Covid kanyart! Kitűnő, ötletes munkát végeztek az őrök és sok mosoly látszott a fényképeken, amiket beküldtek a pontozóknak.

Szombat este még virtuális tábortűz és eredményhirdetés is volt ahol levetítették a **Széchenyi Rockoperához** készült őrsi kisfilmek nyerteseit és a vezetők által készített Széchenyi bábjátékot: <https://vimeo.com/556164220>. Köszönet minden cserkésznek és őrvezetőnek aki részt vett az akadályversenyen, a pálya parancsnokoknak akik beletették szívüket-lelküket ebbe a munkába. Clevelandből **Gáspár Gabriella cst.** és **Kovács Gábor st.** a Cs. III. pályán (14-16 évesek) és többek között **Szentkirályi Pál csst.** és **Szentkirályi Mihály cst.** a támogatásért, technikai segítségért.

A járvány alatt sem álltunk le! (folytatás az 1. oldalról)

Újév körül megint rájöttünk, hogy taktikát kell váltani. Ahogy teltek a hetek, észrevettük, hogy egyre kevésbé hatásosak a Zoom foglalkozások.

Kinti kirándulások mellett döntöttünk, és az utóbbi félévben több kirándulásunk volt különböző helyi metroparkokban: **Bedford Reservation, Brecksville Reservation, Worden's Ledges, North Chagrin Reservation, Edgewater Park,** és **South Chagrin Reservation.** A metroparks-i kirándulásoknál mind két csapat összes tagja meg volt hívva: kicsik és nagyok. Májusban tartottunk két nagyobb kirándulást a két korszakotnak. A nagyok kimentek a **Teleki Cserkésztanára** sátoros kirándulásra, ahol készültek a központi akadályversenyre, sátorban aludtak, és őrönként főztek a parázon. A kicsik pedig találkoztak a **Rocky River Nature Center**-nél, ahol kirándultak és este tábortűzet tartottak.

A zöldnyakkendős őrök részt vettek a központi akadályversenyen, aminek a témája **Széchenyi és a Reformkor volt.** A központi szervezők nagyon izgalmas programot állítottak össze a három korosztálynak. Díjat nyert a **Csirke őr** lány tagjai. Második helyezettet nyertek a Cserkész III. (14-16 évesek) pályán.

Ahogy enyhült a Covid helyzet, kezdtünk újra személyesen találkozni péntekenként. Péntek este, 2021. jún. 4-én volt az évzáró összejevetelünk a **Mastick Parkban**, ahol megemlékeztünk Trianonról egy tábortűzzel a **Nemzeti Összetartozás Napján.** Mindkét csapat nagy izgalommal várja a nyári csapattábort! (Slattery Kriszta, cst., cspk.)

A Csirke őr tagjai az akadályversenyen: Sundem Réka öv., Dunay Jázmin, Karetka Emese, Laszlo Lili és Ramirez-Leszko Luca.

Így kezdődött 70 évvel ezelőtt Cleveland-ben a cserkészzet

A clevelandi magyar cserkészzet megindítására az első lépések 1951 elején történtek. Két frissen bevándorolt cserkésztsízt, **Chászár Ede kerületi vezetőtsízt** (Olaszországból) és **Beodray Ferenc csapatparancsnok** (Németországból) január 14-én találkoztak első ízben a Terminal Tower épületében, hogy a cserkészmunka megindításáról beszéljenek. Összeszedve még néhány frissen bevándorolt ismerőst, februárban **Olgay György** lakásán, március elején pedig Császár Ede lakásán tartottak vezetői összejövetelt.

A cserkészmunka megindításáról szóló körlevelet március 14-én postázták szét az újonnan érkezett magyar családoknak. Március végén volt az első őrsi összejövetel (**Tigris Őrs**) a város keleti oldalán, **Borosdy Gyula** mérnök udvarában. Április 4-én Teleki emlékünnepe volt **Rosta Lajos**-ék lakásán a város nyugati oldalán. A hónap végén már nyugaton is folynak az őrsi összejövetelek. Május 2-án táborhelyszemle volt a **Boy Scouts of America chardoni cserkészparkjában**. Május 12-én pünkösdkor került lebonyolításra az első Észak-Amerikai magyar cserkész tábor két napig két cserkész őrssel és egy Rover cserkész őrssel.

Beodray Ferenc közepén, Dolesch Gyula jobb oldalt, kb. 1951-ben.

A fuvarozást a szülők és a Rover cserkészék végezték többszöri kerékcserével, mert a keresetből bizony akkor még csak erősen használt kocsikra futotta. Köztük volt egy öreg halottszállító kocsis is! A **Magyar Cserkészszövetség** központja a chardoni tábor előtt egy hónappal települt át Németországból az Egyesült Államokba s így történhetett meg, hogy a tábor **Bodnár Gábor szövetségi vezetőtsízt** is meglátogatta.

A három clevelandi őr akkor még ideiglenesen egy csapatként szerepelt Beodray Ferenc parancsnoksága alatt mint a **12. sz. II. Rákóczi Ferenc cscs.** A tábor után a szervezés nagy ütemben lendült be. Egymásután alakultak meg a kiscserkész és leánycserkész őrök is. A kiscserkészeket **Tóth Bandi**, a leánycserkészeket **Temesvári Katalin**, **Csűrös Mária** és **Dolesch Melinda** vezetik. Utána sűrű program következik: májusban őrsi portyák Chagrin Falls-ban, június első hetében ugyanott kirándulás a kiscserkészek és leánycserkészek számára, és augusztus 18-19-én vezetői tábor Chardonban. 1951 nyarán már vagy fél tucat észak amerikai városban folytak a csapatalakítási kísérletek.

A clevelandi csapat életében szeptemberben fontos változások történtek. Szeptember 23-án vezetői összejövetel van **dr. Berkes László**-nál. Beodray Ferenc átadja a csapatot és bevonul katonának. A létszám pedig úgy meg növekedett, hogy két csapatot kellett alakítani. A nyugat oldali

csapatnak a parancsnoka **dr. Berkes László** és a kelet oldali csapatot **Chászár Ede** vezeti.

A csapatalakulásáról készült jegyzőkönyv alapján a Szövetség a kelet oldali csapatot **22. sz. Bessenyei György cscs.** alatt, az amerikai cserkészszövetség 114. sz. alatt igazolja és a nyugat oldali csapatot pedig **14. sz. Görgey Arthur cscs.** alatt, az amerikai szövetség 414. sz. alatt igazolja. Az őrsvezetők a két csapatból 1952 februártól májusig együtt vezetői tanfolyamon vesznek részt. 1952 áprilisban Bodnár Gábor vezetőtsízt, májusban pedig **kisbarnaki vitéz Farkas Ferenc főcserkész** szemléli meg a csapatokat.

Mindkét csapat mint vegyescsapat működött addig, amíg a meg növekedett létszám miatt a leányok önálló csapatokat nem alakítottak. A két leány raj 1952 ősszel megalakult mint a **34. sz. Zrínyi Ilona lcscs.** és majd 1957-ben a kelet oldali leány raj megalakul mint a **33. sz. Szilágyi Erzsébet lcscs.**

Teleki ünnepele, 1952. Megay Béla, Friedrich Ottó és Borosdy Bánk (balról jobbra).

A clevelandi magyar cserkészzet megindulása 1951-ben nemcsak a clevelandi csapatok életében volt fontos, mert ezzel indult meg a magyar cserkész az Egyesült Államokban, sőt Észak Amerikában is. A clevelandi cserkészzet 70. jubileuma az egész amerikai magyar cserkészzet jubileuma is. Legyünk erre büszkék! (*Készült Csede bá naplófeljegyzései alapján, és a 25., 40. és 50. évfordulókra készült beszámolókból.*)

Hazamentek

Az elmúlt félévben többen távoztak a clevelandi cserkésztestvér és cserkészbaráti körből. Nyugodjanak békében!

- **Beodray Piroska**, 1925. okt. 11. - 2021. feb. 4. A clevelandi cserkészek mindenkori támogatója, segítője volt.
- **Bójtós László**, 1931. már. 2. - 2021. feb. 21. Magyarország clevelandi tiszteletbeli főkonzulja volt.
- **Péter Sándor**, 1953. okt. 19. - 2021. már. 6. A 22. cscs. felnőttcserkész tagja volt az 1960-70-es években.
- **Peller Miklós**, 1940. aug. 30. - 2021. már. 13. A 22. cscs. tagja és a Szt. Imre templom orgonistája volt.
- **Huzau György**, 1949. ápr. 8. - 2021. már. 21. A 22. cscs. felnőttcserkész tagja volt az 1980-90-es években.
- **Farkas Sándor**, 1930. dec. 27. - 2021. ápr. 13. A 22. cscs. kiscserkész rajvezetője volt az 1960-as években.
- **Glenn Brown**, 1930. jún. 1. - 2021. máj. 16. Feleségével (Jeanette Grasselli Brown) együtt a clevelandi cserkészek nagylelkű támogatója volt.
- **Mukics József**, 1960. jún. 16. - 2021. jún. 8. A 22. cscs. tagja volt az 1960-70-es években.

Nyugodjanak örökké békében!

A magyar nyelv, történelem és tudat a cserkészzet kincsei

Szabolcs Levente cst. szerint

Cserkésztsízt, a DP generáció tagja. A clevelandi magyar közösség múltjába és jelenébe elsősorban aktív cserkészként írta be magát. Nostalgikus beszélgetésre invitálta meg **Gulden Julianna cst. Szabolcs Levente cserkésztsíztet.**

Szabolcs Levente cst.

Első cserkészélményeit magával hozta Amerikába, ugyanis Magyarországon született, és egy németországi menekülttáborban nevelkedett. Édesapja a honvédséghez tartozott, folyamőr volt. A háború után néhány évvel, 1948-ban telepedtek le egy német lágérben, ahol egy kis szobában kellett négyen meghúzni magukat. Apja országútépítésre járt dolgozni, volt, hogy a fiúkat is magával vitte, hogy összeszedjék a kivágott fák ágait. Szegények voltak, ezt tudták hazavinni tüzelőnek.

New York-ig hajóval utaztak, majd egy kedves segítőjüknek hála eljutottak Clevelandbe, és letelepedtek a Bridge Avenue-n. Ez 1951 szeptemberében történt, az akkor hétéves Levente néhány hét múlva már cserkészetre járt. A menekülttáborban toborzott csapatnak nem lehetett a tagja, mert csak az idősebb fiúkat vitték portyázni, de gyakran figyelte őket.

Szabolcs Levente közepén számháború alatt a Teleki Pál Cserkésztsíntán, 1975.

A Szabolcs családnak nem volt túl nehéz a beilleszkedés új otthonukba. A környéken sok magyar volt, úgyis meg tudtak élni, hogy nem tudtak angolul, hiszen volt körülöttük patika, biztosító, pék, tímár, ahol megértették őket anyanyelvükön. 1954-55-ben Buffalo-ba járt iskolába a magyar piaristákhoz, ott is cserkészkedett. Az elemi iskola negyedik osztályát végezte el a katolikus intézményben, majd visszakért Clevelandbe.

A katonai sorozáskor, 1966-ban háromszor jelentkezett Vietnamba. De mivel elvégezte a tisztii iskolát, tudott németül, magyarul és angolul, Németországba küldték szolgálni. Három év múlva szerelt le, Clevelandben ismét belevette magát az aktív cserkészéletbe, ahol épp az 1970-es Jubítábor szervezésével voltak elfoglalva a vezetők. Az, hogy gyerekként cserkész lett, sokban segítette a katonaságba való beilleszkedését: megszokta a fegyelmet, a fizikai megterhelést, és a természetben uralkodó körülményeket. Levente a 70-es évek

elejére csapatparancsnok-helyettes lett, 1980-ban pedig több mint tíz évre átvette a **14. sz. Görgey Arthur cserkészcsapatot**. Ekkorra már egy stabil rendszer volt a programokban, sok segítséget kapott a raj- és őrsvezetőktől, a szülőktől. *“Jó volt, mert nem kellett egyedül csinálni, nagyon felelős fiatal fiúk voltak.”* – így emlékszik vissza. Feleségét is bevonta a munkába, **Jutka** kitűnő szakácstudományát élvezhették a táborozók. A cserkészgyerekek el is nevezték a rántott húst Jutkahúsnak.

Levente a vezetőknek is külön hétfégi foglalkozásokat szervezett, csapata 140 fő körül mozgott a 80-as évek elején. Kiépült a kiscserkész program, voltak vezetők, **Horváth Katalin, Mészáros Andrea, Gráber István**, akik csak az utánpótlásra koncentráltak. Rajparancsnok volt ebben az időben **Földesi József, Prófusz István, Daróczy Péter és Gráber István**.

A Teleki Pál Cserkésztsíntára nagyon sokat jártak ki, ismerték a rejtkehelyeket, építettek egy bástyát. Az építkezés nem volt könnyű, 40 láb magas oszlopokat kellett felemelni. A fedett helyre kényelmesen 10-15-en is fel tudtak mászni, tartottak ott őrsi foglalkozásokat. A bástya idővel megrogyott és leesett, de elhoztak onnan egy fatáblát, ereklyének a 14-es csapat számára.

Levente felszolgál a Cs.ebében, 1992.

A clevelandi cserkészzet történetének rendkívül szép és virágzó időszaka Szabolcs Levente parancsnoksága. Megkértük, válasszon ki egy kedves emléket a sok év albumából: *“Nehéz elmondani, mi a legszebb, mert annyi jó élmény volt. Amikor ott van 500 gyerek egy jubítábor táborúzőn. Ott érzi az ember, hogy milyen közeli kapcsolat és szeretet van mindenki között.”*

Volt amikor 56 egyesület működött Clevelandben, de közülük ami megmaradt, és legerősebb, az a cserkészzet. Mert ragaszkodott ahhoz, hogy a gyerekek magyarul tanuljanak, magyar történelemmel ismerkedjenek, ezáltal magyar tudatot szerezzenek. Szabolcs Levente úgy látja, ez ma más egyesületekben nincs meg annyira.

Nehéz elmondania a sok rajvezető, támogató fiú nevét, akik programokra kapcsolódtak be. Nem is emlékszik mindenkinek pontosan a nevére, de arra igen, hogy sokan voltak. *“Az tett minket erős csapattá, hogy mindig volt segítség.”*

A teljes videó interjúja Szabolcs Leventével itt megtalálható: [Cserkész Rádió / TV – 2020. november 1-i adása - Bocskai Rádió \(bocskairadio.org\)](https://www.bocskairadio.org/). (Dorgay Zsófia, Bocskai Rádió)

Gulden Julianna interjút készít Szabolcs Leventével a Cserkészházban.

Szappanos Pista bá beszámolt hosszú cserkész múltjáról

Szappanos Istvánnal, a 91 éves cserkész csapatattal beszélgetésből **Gulden Julianna cst.-el** tágabb ismereteket kaptunk a cserkészlet clevelandi történetéről, és bölcs gondolatokat az ő látásmódjáról a jelenünket illetően. 1953-1956 között a **22. sz. Bessenyei György cserkészcsapatot** vezette, jelenleg nyugdíjas cserkészcsapatattal. A cserkészlet mellett még gyerekkorában kötelezte el magát, egy eszmének tartja.

Szappanos István cscst.

mind elmentek. Én vagyok az utolsó mohikánok egyike.” Hamarosan az ottani cserkész csapat őrvezetője lett. Érdekes, hogy egyik őrsi tagjával még most is kapcsolatban van. Akkoriban, a menekült táborban nem volt mindenkinek hagyományos tankönyve, egy példányból készítettek kigépet

(Balról jobbra) Szappanos István, Temesváry Tibor, Csicsery Miklós és egy ismeretlen cserkész, 1953-ban.

sokszorosított jegyzeteket. Nem volt ez másképp a „cserkész-tudomány” elsajátításával sem. De izgalmas programokról is be tud számolni: híresen jól sikerült, kétnapos valódi terpen játszott akadályverseny és számháború, amit 1947 pünkösdjén szerveztek a Waldwerkét környező erdőben.

Már 1949-ben Amerikába érkezett, és arra a karácsonyra még most is emlékszik, amikor a magyar fiatalok megbeszélték, hogy meg kell alapítani Clevelandben is a cserkészletet. A magyarok akkoriban New York és Cleveland vonzáskörzetében összpontosultak főleg, Pista bá édesapjának már voltak kapcsolatai a városban. Mindenki mindenkit ismert az Újvilágba érkezettek közül.

1951-ben a kötelező behívásnak eleget téve bevonult a hadseregbe. Véletlenül éppen egy kémiai alakulatnál kapott alapképzést, vegyészdoktorok voltak a felettesei és a kiképzés

nem volt különösen szigorú. Bár a cserkész és Levente múltjánál fogva a fegyelem és a szigorú napirend természetes volt Pista bá számára, amerikai társaihoz képest kiemelten jól bírta a strapát. Majd őt is mint sok más fiatalt a koreai frontra vezényelték, ahol egy harci utász századnál szolgált egy évet.

1953-as leszerelését követően hazatért, és átvette a 22. sz. Bessenyei György cserkészcsapatot. Azonban nem csak erre kellett koncentrálnia, mivel egyetemre járt, még ám nappali tagozatra. Hamarosan családot alapított, így a tanulást esti tagozatra váltotta, első gyermeke születése után pedig a csapatparancsnokságot is átadta. *„A gyerekekkel való foglalkozás nekem nem egy veleszületett képesség (...) Rájöttem arra, hogy nem vagyok csapatparancsnoknak való.”* Ez is egy ok volt a tisztség lemondása mellett. De ez közel sem jelentette azt, hogy elfordult volna a közösségtől. Ott segített, ahol tudott, a cserkészlet elkötelezett és hasznos támogatója maradt továbbra is. 1958-ban alakult a **Cserkész Barátok Köre**, ott volt az alapítók között, és 1963-1974 között az egyesület főtitkára volt. Nagyon büszke arra, hogy még ma is él a Cserkészbálok sok szép hagyománya, többek között az első bálozók bemutatása, amit ő és felesége dolgoztak ki. Az a cserkészbáli meghívó „design”, ami 1975-től a kétezres évek elejéig forgalomban volt, Pista bá tervezése. Ugyancsak a 60-as években a Teleki Pál Cserkészsztyanya parancsnoka volt több éven át, és egyidejűleg körzeti parancsnok, 1972-ben pedig kerületi parancsnokságot vállalt. Legszebb emlékei a filmre-i segédtségi vezetőképző táborokból származnak, ahol a 80-as években több éven át a vezetőség soraiban lehetett: *„Oda akik jöttek, azok voltak a cserkészlet krémje!”*

Bal oldalt Szappanos István, jobb oldalt Bedy Balázs, középen Beodray Ferenc, 1996-ban.

Az első Jubi tábor amin részt vett 1966-ban volt, a résztvevők száma közelített az ezerhez. Az adminisztratív ügyekkel – minden technika hiányában – napokig foglalkoztak. Pista bá hiába nyakig volt a munkában, úgyis ez a tábor volt a kedvence. Kitervezett egy áramvonalas stratégiát a regisztrációs folyamat megkönnyítésére is.

„Soha nem volt kétségem afelől, hogy a cserkészlet túléli azokat a viszontagságokat, amikkel a magyar emigráció találkozott.” Sokkal inkább félt attól, hogyan lehet majd megtartani a magyar nyelvet. Saját családjában is az a helyzet, ami rengeteg családnál a diaszpórában.

A magyar cserkészlet jelenében olyan változások vannak, amelyeket régen ők el sem tudtak volna képzelni. Az intézmény egyesített szerveztségéhez szükséges kommunikáció ami technikai vívmányaival kiépült, kontinenseken átívelő rendszerben működik, egy hatalmas előny. Ezért nem is szeretne Pista bá jóslatokba bocsátkozni a jövőt illetően, illetve útravalót adni a mai cserkészeknek: *„Én 91 éves koromban nem érzem magam jogosultnak arra, hogy a mai fiataloknak tanácsot adjak. Egy olyan más világban élnek, olyan más kihívásoknak vannak kitéve.”*

Pista bának további jó egészséget kívánunk, és köszönjük a cserkészletben végzett áldozatos munkáját, amelyek eredményei máig látszanak! A teljes interjú itt megtekinthető: <https://www.bocskairadio.org/szappanos-istvan-cserkesz-elete>. (Dorgay Zsófia, Bocskai Rádió)

„Fontos életbe tartani amit elkezdünk!” - Gulden Katalin

Gulden Julianna cst. ez alkalommal otthonos közegben, édesanyját, **Gulden Katalint** állította a mikrofon elé. Ez az anya-lánya beszélgetés szimbolizálhatja számunkra azt a tudatos magyar szellemben való nevelést, amelyet Kati néni kortársai is fontosnak tartottak. Többek azonosulhatnak azzal az élethelyzettel, hogy milyen a kivándorlást követően – a megmaradás érdekében – kapaszkodni valamibe. Jelen esetben a cserkészetbe és a magyar iskolába. Gulden Katalin a **33. sz. Szilágyi Erzsébet cserkészcsapat** felnőtt cserkész tagja. Ő az élő példa számunkra, hogy két befejezett magyar tannyelvű elemi osztállyal is lehet valaki szívében és tetteiben elkötelezve a magyarság ügye iránt.

Gulden Katalin fncs.

ifj. Gulden Györgyné szül. Kaschl Katalin 85 évvel ezelőtt látta meg a napvilágot a kárpátaljai **Ungváron**. Igaz, akkor Csehszlovákiának nevezték a megszállók. Elemi iskolába már Magyarországon járt úgy, hogy

közben ki sem mozdult Ungvárról. Kati néni édesapja kivételes helyzetben volt. Mindig kapott állást, mivel már az első világháború előtt tudott vezetni. Alapított egy céget Ungváron, amely egyszerre töltötte be a jelenlegi benzinkutak és autószervezetek funkcióját. Ebből éltek 1943-ig, mígnem hadiüzem lett a vállalkozásból. 1944-be év végén indult el a család Nyugat felé. Előbb a Balatonon állomásoztak, majd még tovább indultak. Mivel a saját autójukat oda kellett adniuk az üzem részére, kaptak egy vagont. A hadiszerviz vagonjába pakolhatták be az „életüket”. Ott volt bepakolva még csak nyolcéves Katalin zongorája is, hogy mindennap gyakoroljon.

1945 elején a család tett egy néhány napos kitérőt Pozsonyban, Húsvétig Katalin itt járt magyar iskolába. A háború vége viszont már Ausztriában, Linz közelében érte őket. A várost, ahol éltek Budapesthez hasonlóan átszelte a Duna. Rövid időn belül a Duna ellenkező partján lévő város negyedbe költöztek át, mert az ő kerületükből orosz zóna lett. Az, hogy szerencsésen elkerülték az orosz megszállást, egy amerikai magyar férfinak köszönhető. A fiatal Katalin erre az időre már a sokadik iskolába kellett, hogy beilleszkedjen. Ezúttal egy bentlakásos, német nyelvű, nővérek által fenntartott intézménybe. Gyorsan el is sajátította a nyelvet. Később bécsi internátusban tanult, ahol angol és francia órái voltak.

Tízévesen barátkozott össze a cserkészzel, az erdélyi származású **Koltai Zoltán** vezette be a közösségbe. Eleinte csak a vakáció ideje alatt cserkészkedhetett. 1951-ben már egy sváb őr vezetőjeként működött, olyan cserkészeket bíztak rá, akik kevésbé tudtak magyarul. Akkoriban úgy nézett ki a vezetőképző tábor, hogy a tiroli francia zónában a franciák biztosították a sátrakat, de az ételmezt az amerikaiak.

Katalin a lánytáborban vett részt aktívan. Az, hogy létrejött a tábor, és minden legszükségesebb megvolt, a magyar közösség összefogásának volt köszönhető: „*Mi, magyarok, tudtunk egymásról.*”

Az utolsó Ausztriában töltött év során, 1954-ben befejezte a kereskedelmi iskolát. Ezt követően indultak neki az Új Világnak azzal a szándékkal, hogy ha nem alakul ki a sorsuk az új kontinensen, akkor visszatérhetnek a Linzben bérelt lakásukba. Kati néni édesapja attól félt, hogy egész Ausztria az oroszok megszállása alá kerül, ezért látta jónak, hogy tovább álljanak. Igazán szerencsésen alakult a sorsuk: a családfőnek rögtön lett állása, és Kati néni is néhány napon belül elhelyezkedett a General Electric-nél.

A clevelandi 33-as cserkészcsapatba könnyű volt beolvadnia, az összejövetelek főleg a Buckeye környékén voltak. A lányok és fiúk külön csoportosultak. Gyakran a templomok vonzáskörzetében, de volt, hogy régi fodrászüzlet szolgált otthonául számukra. Kati néni volt a legidősebb, már akkor is „öreg” cserkésznek számított. Attól függetlenül, hogy csak a hétvégei voltak szabadok, számíthatott a segítségére a csapat.

A ma ismeretes **Cserkésznap** és **Cserkészbál** az 1950-es években indult útjára. Népszerű program volt még ősszel és tavasszal a **teadélután**, amire már 14 évesen mehettek a fiúk és a lányok. Kati néni férje gyakran zongorázott a rendezvényeken, de volt, hogy tangóharmonikát ragadott. Az akár 800 fős bálokat nagy előkészület előzte meg, Kati néni törte a fejet a megfelelő ültetési renden, készítette otthon nagy gondnal az asztal díszeket. Elsőbálozó lányokból is sokkal több volt, mint most.

A legkedvesebb tábori élménye az az alkalom, amikor a 22. és a 33. számú csapatok együtt voltak a **Cserkésztanján**. Azért is fantasztikus emlék, mert kiválóan összedolgoztak, egyetértésben töltötték az időt. Ebben a táborban a főzést is Kati néni vállalta. Cleveland-ben összefűződött a neve a cserkész alkalmak lángosságával is.

1980-ban Kati néni férje létrehozta a számítógépes programot a cserkészlet levelezéseinek megkönnyítésére. Immár több mint negyven éve, hogy ők ketten a postások. A **Rahó-projekt** keretein belül Kati néni részt vállal abban, hogy rendszeresen csomagot küldjenek a jelenleg Ukrajnához tartozó, kárpátaljai Rahó magyarjainak. Iskola felszereléseket, használt ruhát, konyhafelszereléseket gyűjtenek.

„*Remélem, hogy még nagyon sokáig lesznek magyar cserkészek külföldön. (...) Fontos nekem, hogy tartsuk életben, amit egyszer elkezdünk. Hogy maradjon meg. Mert mindenkinek, aki akkor gyerek volt, a magyar iskola és a cserkészlet tartotta meg a magyarságát.*” – mindannyiunk számára tanulságosak és előremutatók lehetnek Gulden Kati néni szavai. A teljes interjú itt megnézhető a Bocskai Rádió honlapján: [„Remélem, hogy még nagyon sokáig lesznek magyar cserkészek külföldön.” - Gulden Katalin története - Bocskai Rádió \(bocskairadio.org\).](http://www.bocskairadio.org) (Dorgay Zsófia, Bocskai Rádió)

Gulden Kati, 1959.

Bodnár Gábor, KMCSSZ ügyvezető elnök, Gulden Kati és Friedrich Mária, 1977-78 körül, a Sik Sándor Cserkészparkban, Fillmore, NY.

500+ font kolbász készítés

2020-as évet e sorok írója úgy véli indokoltan lehet súlyosan deprimálónak és lelkileg kimerítőnek nevezni. Nyilván a vilájárvány nem differenciál különböző szekciók között, így a cserkészeknek is meg kellett birkóznia a járvány terhével. Ennek köszönhetően tömörked közösségileg fontos munkát maradt elvégeztetlennél. Ehhez sorolható a hagyományos kolbászkészítés.

A kolbászkészítést szokásunkhoz híven nem tudtuk decemberben kivitelezni, viszont idén márciusban akadt rá lehetőség. **Ifj. Gráber István st. és Kovács Gergely st.** áldozatos tervezőmunkájának köszönhetően 2021. március

28-án, egy esős tavaszi napon a clevelandi magyar közösség reprezentatív része összegyűlt kolbászt készíteni. Bő 6 óra alatt, őseink gasztronómiai hagyományait — még ha csak szűkkörben — megelevenítettük. Ahogy a paprika, fokhagyma, bors és egyéb fűszerek zamatos fűzője befedte a helyiséget, úgy merült feledésbe az elmúlt év lehangoló, deprimáló realitása. Vidáman telt az idő, amíg a több mint 500 font kolbászt készítettük.

A munkavégeztével szinte már evidenssé vált az, hogy ez nem csupán az áldozatos munkáról szól, hanem van egy másik aspektusa is ennek a nemes eseménynek. Abszolút, hogy a kolbász az nemzeti értelemben fontos, viszont nem mondható nemzet definiáló jelenségnek hiszen nem kifejezetten magyar. A kolbász valódi értéke a közösség összefogó erejében realizálódik. A kolbász, ami majd egyszer az asztalra kerül, hamar feledésbe merül, de a közösségi emlékek új lendületet adnak mindannyiunknak. (Jasper Ferenc st.)

Húsvéti hagyományaink

TOJÁSKERESÉS - Nagyszombaton, 2021. ápr. 3-án, a Clevelandi kiscserkészek tojáskeresési kalandon vettek részt. A körülbelül 20 gyermek megjelent az **Ohio & Erie Canal Reservation**-nél lelkesen várva a tojáskeresést, de hamarosan kiderült, hogy a nyuszi véletlenül eltörte a húsvéti tojásokat amikor reggelizés közben elejtette a répáit! Így az erdei állatoktól kellett beszerezzenek több tojást Húsvétra.

Miután a gyerekek papír kosarakat készítettek, elindultak tojásokat kérni az állatoktól, közben segítettek mindenféle feladattal, például asztalt terítették, katicabogarat megmentettek pókhálóból, és feledékeny tücsököt emlékeztették arra, hogy milyen dalszöveg illet a megismert dallamokhoz. A nyuszi nagyon örült mikor látta, hogy milyen segítőkészek voltak ezek a kiscserkészek és finom édességekkel megköszönte, hogy új tojásokat szereztek neki. Amíg a gyerekek boldogan hazafelé indultak, **Lieszkovszky Ida cst.**, a program szervezője, befejezhette a rendrakást és örülhetett az élmény teljes, egészséges húsvéti program sikerének. (Szigeti Máttyás cst., cspek.)

LOCSOLÁS - Az idei locsolást Húsvét hétfőre szerveztük meg a Cserkészház udvarán, hogy fel elevenítsük ezt a régi magyar Húsvéti szokást. **Mezősi Lajos** és felesége **Ambrus Edit** fogadták a vendégeket a kapuban kaláccsal és egy kupica pálinkával (alma lé). Majd a lányok a saját kezűleg készített díszített tojást megszámozták, felsorakoztatták a sorsolásra. Közben a legények **Tihanyi László fncs.** irányításával népi játékokat játszottak. Majd a lányok is csatlakoztak.

A felnőtt cserkész vezetők bemutatták a hagyományos locsolás menetét. A jelenet után ismét játék következett ami alatt a fiúk egyesével le adták szavazataikat a hímes tojásokra. A lányok izgatottan várták hogy a tojásuk sorra kerüljön és, hogy ki lesz a locsolójuk. Minden fiú mondott locsoló verset, és néhány közülük saját versét szavalta. A locsolás utáni táncszalon moldvai táncokat táncoltunk, a szokásos kézfogás helyett kendőkkel tartottuk a távolságot. A sikeres táncszalon után mindenkinek külön csomagolt finom falat jutott. Nagyon jó volt együtt lenni és a Húsvét öröme egymással megosztani! (Pigniczky Enese st.)

*Volt ma már esős locsolás
De még belefér egy ráadás!
Hímes tojásokról álmodtam
Miközben a laborban kutattam.
Infravörös spektrumokat
hiába próbáltam megérteni.*

*Közben azon gondolkodtam, hogy
hogyan lehetne legjobban
megfogalmazni a következő
egyszerű kérdést:
azt, hogy „Szabad-e locsolni?”
— Szigeti Máttyás verse*

1848as virtuális megemlékezés

Második alkalommal online formában történt az idei 1848-49 forradalom megemlékezése. Az **Egyesült Magyar Egyletek** rendezésében a **Bocskai Rádió/TV**-n zajlott a program. A clevelandi cserkészek is szerepeltek. **Szigeti Tamás st.**, a 22-es csapat tagja, történész, az

Szigeti Tamás st., történész

esemény ünnepi szónoka gondolatait Budapestre küldte. **Pigniczky Enese st.** és **Kozmon Elek st.** készítettek egy videó produkciót, Kossuth-nótákat tanítottak be a csapattagoknak. **Györky József st., Szigeti Máttyás cst.** és **Tábor Máttyás cst.** videó felvételen legényes toborzó táncot mutattak be. A videó itt megnézhető: [Március 15. hőseinek méltatása az Egyesült Magyar Egyleteknél – Második alkalommal online formában - Bocskai Rádió \(bocskairadio.org\)](https://www.bocskairadio.org)

A Cserkészebéd elvitelre is finom!

A tavalyi esztendő utolsó személyes jelenléti programja a cserkészeknek a **Cserkészebéd** volt. Múlt év februárja óta több esemény elmaradt: a **Cserkészbál** „néma” formában valósult meg, a **Cserkésznapi** hiánya pedig mindenkiben űrt okozott ősszel.

A Cserkészebédet rendhagyóan, elviteles formában tudták megszervezni, 2021. feb. 28-án, ami nem kis kihívást jelentett. Szakszerűen lerendezték főszakácsok **Györky Judit est.** és **Tábor Krisztina est.** A májgaluska, marhapörkölt nokedlivel, uborkasaláta és zserbószelet ebédet. Külön köszönet jár **Györky Annamária** és **Tábor Andrea est.**-eknek az alátámasztásért a készítéseknél. A logisztikai kérdések megoldásán túl a lebonyolítás is kissé macerás volt, hiszen minden ételt – legyen az leves, köret, saláta vagy desszert – külön kellett adagolni és becsomagolni.

Mégis a sikerek között könyvelhetik el ezt az alkalmat: több mint 300 ebéd került kiszállításra. Hogy a megvalósíthatóság keretein belül maradjanak, figyelembe véve a férőhelyet, illetve a konyha kapacitásait, muszáj volt limitálni a jelentkezőket.

Az ételek kiosztására több módot is alkalmaztak. Az embereknek volt lehetőségük személyesen, a Szentimre után átvenni az ebédet a **Szent Imre templom** dísztermében. De lehetett autóval is érkezni. Ezeket a családokat már kint várták az elkészített rendeléssel a cserkész segítők. A harmadik opció pedig a házhozszállítás volt: öt cserkész autóval járta be a város különböző pontjait. Abszolút rugalmasan és gördülékenyen telt a kiosztás.

A szervezők ennek az eredménynek is nagyon örülnek, ezúton köszönik a közösség támogatását. Az ebédvásárlásból befolyt pénzt természetesen a cserkészmozgalom javára fogják fordítani. (Dorgay Zsófia, Bocskai Rádió)

Magyar arany érdemkereszttel tüntették ki Horváth Mihály-t

Magyar állami kitüntetésben részesült **Horváth Mihály csst.**, a **Cserkész Barátok Köre elnöke**. **Kovács Tamás, Magyarország Chicagói főkonzulja** adta át a díjat 2021. máj. 30-án a magyar hősök emlék napján a **Szt. Imre templom** előtt a nemzeti összetartozás emlékfá tábla avatás programja alatt.

A Magyar Közlöny 42. számában, Magyarország hivatalos lapjában ezt írták: *MAGYAR ARANY ERDEMKERESZT polgári tagozata; az amerikai magyarság identitásának, illetve kulturális értékeinek megőrzését szolgáló cserkészevezetői munkájára elismeréseként Horváth Mihály, a Külföldi Magyar Cserkészsövetség külügyi vezetőtitkja, a Clevelandi Cserkész Barátok Körének elnöke részére.* Az átnyújtott oklevelet **Magyarország Köztársasági Elnöke, Áder János,** írta alá. Misi folyamatosan több, mint 40 éve szolgálja a clevelandi magyarokat cserkészevezetői munkájával. Többek között öt évig volt csapatparancsok, 20 évig Cleveland körzet parancsnok, hat évig CSBK titkár és 2016 óta a CSBK elnöke. A Külföldi Magyar Cserkészsövetségben 14 évig volt az Intéző Bizottság tagja és 2011 óta a KMCSSZ külügyi vezetőtitkja.

KMCSSZ jubi év kitüntetések

A **Teleki érem**, amit a **KMCSSZ Teleki Pál első magyar főcserkész** emlékére alapított, Szövetségünk legmagasabb kitüntetése. Minden jubileumi évben a Szövetség kitünteti azokat akik életükben kiváló jó munkát végeztek a magyar cserkészet felépítésére és fejlesztésére. 2020-ban két clevelandi cserkészevezetőnk kiérdemelte ezt a kitüntetést: **Globits László est.** és **Kovács György csst.** Gratulálunk mind kettőjüknek a jó munkáért!

A KMCSSZ továbbá minden jubileumi évben kitünteti azokat a cserkészevezetőket és barátokat akik az elmúlt öt évben kimagasló munkát végeztek a magyar cserkészet javára. 2020-ban az alábbi clevelandi cserkészek és cserkészbarátok érdemelték ki a **Szt. István érem** kitüntetést: **Csajka Tamás, Globits Zsuzsa, Györky Judit, Horváth Mihály, Molnár Zsolt, Nádás Krisztina, Nádás Tas, Pigniczky Eszter, Rátoni-Nagy Vali, Slattery Kriszta, Strober Ilona, Strober László, Szentkirályi Mihály, Szentkirályi Pál, Szigeti Máttyás, Tábor Bea, Tábor Krisztina és ifj. Tamoga István.**

Az érmeket a központi jubileumi tábor záró hétvégi programon szokták átadni nyilvánosan az összegyűlt cserkészek jelenlétében. De a koronavírus járvány miatt a tábor és vele együtt a díjkiosztás is elmaradt. Tervben van egy jövőbeli központi vagy clevelandi cserkész programon ünnepélyes keretek közt átadni a kitüntetőket.

Köszönjük a 'Jó munkát!' kiadásának a támogatását!...

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

The **Jó munkát!** newsletter is published by:

American Hungarian Friends of Scouting
Cserkész Barátok Köre

P.O. Box 6783 | Cleveland, OH 44101 | USA
Editors: Julianna Gulden | Michael Horvath

www.csbk.org

